

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 151
van **VERA CELIS**
datum: 18 januari 2019

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Verbale en fysieke agressie tegen leerkrachten - Stand van zaken

Het aantal gemelde gevallen van agressie tegen leerkrachten was in 2017 aanzienlijk gedaald: terwijl het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) in 2016 nog 81 gevallen van agressie registreerde, was dat cijfer in 2017 gedaald tot 59. Volgens AGODI was dit het op één na laagste cijfer sinds 2010.

Deze cijfers staan in schril contrast met de berichten in kranten en getuigenissen rechtstreeks van het werkveld. Hier maakt men vaak melding van een toenemende ongerustheid over de verbale en fysieke agressie tegenover leerkrachten door leerlingen en zelfs ouders. Vorig jaar bleek uit een online bevraging van de Christelijke Onderwijscentrale (COC) nog dat agressie alomtegenwoordig is: ruim 63% van de 1000 respondenten gaf aan in het schooljaar 2017-2018 geconfronteerd te zijn met een vorm van agressie. In 82% van de gevallen zou het gaan om (non)-verbale agressie (scheldpartijen, dreigementen, intimidatie enz.). In 18% van de gevallen zou het zelfs gaan over fysiek geweld (gooien met voorwerpen, een duw, de weg versperren enz.).

Hoewel het COC zelf aangaf dat het niet om een wetenschappelijk onderzoek ging, zijn de cijfers een indicatie dat de geregistreerde cijfers niet altijd stroken met de werkelijkheid: slechts 5% van de respondenten uit de COC-bevraging gaf aan het incident te laten optekenen in het 'register van feiten door derden', wat sinds 2002 wettelijk verplicht is.

Vorig jaar kwam deze kwestie ook aan bod in de commissie Onderwijs tijdens een vraag om uitleg van collega Jos De Meyer. De minister hoopte toen dat de opleiding van vertrouwenspersonen ertoe zou bijdragen dat het taboe rond agressie op school wordt doorbroken.

1. Beschikt de minister over de nieuwste cijfers van het aantal gevallen van verbale en fysieke agressie in het onderwijs voor het kalenderjaar 2018? Kan de minister een onderscheid maken tussen agressie komende van leerlingen, ouders, collega's of buitenstaanders? Is er ook een onderscheid mogelijk op het vlak van verbale en fysieke agressie?
2. Kan de minister haar interpretatie meegeven bij deze cijfers?
3. Merkt de minister dat de registratie van de feiten op het werkveld beter verloopt? Neemt de minister samen met het werkveld nog nieuwe maatregelen om de registratie te verbeteren?

4. In bovenvermelde vraag om uitleg verwees de minister naar de vaststelling van het COC dat er een verband bestaat tussen een slecht beleid op het vlak van agressie op school en het aantal gevallen van agressie.

Onderneemt de minister nog maatregelen om scholen te stimuleren om hun beleid op het vlak van agressie en psychosociaal welzijn te verbeteren?

5. Kan de minister rapporteren over de opleiding die ze organiseert rond vertrouwenspersonen? Hoeveel leerkrachten nemen er dit schooljaar deel? Wat is de verdeling over de verschillende onderwijsniveaus? Hoe zijn de vertrouwenspersonen geografisch verdeeld? Is er voor alle kandidaten een plaats in de opleiding?

ANTWOORD

op vraag nr. 151 van 18 januari 2019

van **VERA CELIS**

1. Ik beschik niet over algemene cijfers over agressie binnen onderwijs. AGODI registreert enkel arbeidsongevallen (door agressie) met een (mogelijk) aansprakelijke derde. Dit betekent dat alle slachtoffers een letsel hebben, zoals omschreven in de arbeidsongevallenwetgeving. De meeste gevallen van verbale agressie leiden niet tot een (registratie van een) arbeidsongeval. Uit de registratie blijkt dat tijdens het kalenderjaar 2018 in één dossier, van de hieronder vermelde gevallen, sprake is van verbale agressie

De tabel splitst de geregistreerde arbeidsongevallen door fysieke agressie op. In het totaal melden de scholen 86 dergelijke gevallen in 2018.

Soort fysieke agressie	Aantal
Door leerlingen	64
Door ouders of familie	18
Door buitenstaanders	4
Totaal	86

2. In vergelijking met 2017 is het totale aantal arbeidsongevallen door fysieke agressie gestegen van 59 naar 86. In 2016 ging het om 81 gevallen. In 2018 zijn er meer gevallen van agressie door ouders of familieleden. In 2017 waren er 4, in 2016 11 en in 2018 18. Deze cijfers moeten voorzichtig geïnterpreteerd worden. Stijgingen en dalingen in het aantal arbeidsongevallen door agressie zijn slechts indicatief.
3. Ik heb geen cijfers over de registratie van agressie binnen onderwijs. De registratie van agressie in het feitenregister is een verplichting vanuit de federale welzijnswetgeving. Omdat ik ervan overtuigd ben dat vertrouwenspersonen er voor kunnen zorgen dat agressiefeiten bespreekbaar zijn en geregistreerd worden, organiseer ik voor hen elk jaar opleidingen en supervisies.
4. Binnen de werkgroep psychosociale risico's bekijken we welke acties we kunnen verderzetten en welke nieuwe initiatieven we kunnen opzetten om scholen te stimuleren om hun beleid op het vlak van agressie en psychosociaal welzijn te verbeteren. Op voorstel van de werkgroep psychosociale risico's organiseerde ik in 2018 opleidingen voor 160 vertrouwenspersonen en supervisies voor 80 reeds aangestelde vertrouwenspersonen. Ook in 2019 worden opleidingen en supervisies georganiseerd.
- Daarnaast organiseerde ik in het najaar van 2018 samen met de Federale Overheid Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg een aantal opleidingen over psychosociale risico's. In de opleiding agressiepreventie, waaraan 40 personeelsleden uit onderwijs deelnamen, werden handvaten aangereikt om een preventief en curatief agressiebeleid uit te bouwen. Deze opleiding wordt in 2019 herhaald. 60 cursisten namen deel aan 3 workshops, waar onder meer aandacht werd besteed aan bemiddeling, als techniek om agressie te voorkomen.
- Aangezien de schoolleider de cruciale schakelfiguur is van het organiseren van werkbaar werk in zijn instelling, heb ik budget uitgetrokken voor supervisies tussen schoolleiders met als thema het werkbaar maken van werk (met onder meer

aandacht voor de preventie en aanpak van agressie). Mijn administratie werkt momenteel de oproep uit.

Wij actualiseren geregeld de informatie over psychosociale risico's op de [website van het Vlaams Ministerie van Onderwijs](#). Zo namen we nu ook een toolbox op met instrumenten ter voorkoming van psychosociale risico's zodat onderwijsinstellingen beter ondersteund aan de slag kunnen gaan. Het [beleidsplan ter bevordering van het welzijn en welbevinden in onderwijs](#) wordt ook geregeld aangepast.

5. De verdeling van de vertrouwenspersonen volgens het onderwijsniveau:

Onderwijsniveau	Aantal
Gewoon basisonderwijs	41
Gewoon secundair onderwijs	22
Andere	17
Totaal	80

De verdeling van de vertrouwenspersonen volgens provincie:

Provincie	Aantal
Antwerpen	13
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	6
Limburg	7
Oost-Vlaanderen	25
Vlaams-Brabant	19
West-Vlaanderen	10
Totaal	80

De opleidingen zijn steeds volzet maar worden elk schooljaar herhaald.